

Washington, 2013. július 7. - Új tervekkel foglalkozik, de nem technikai hatásokkal operáló, hanem olyan filmet szeretne készíteni Zsigmond Vilmos, amely az emberekről szól.

Az Oscar-díjas operatőr szombaton Washingtonban nyilatkozott az MTI-nek abból az alkalomból, hogy részt vett a Smithsonian Folklife Festival keretében zajló magyar program filmvetítés-sorozatán. Az alkotó az amerikai Nemzeti Művészeti Galériában találkozott a közönséggel, miután az ő, illetve a néhai barátja és kollégája, Kovács László munkássága előtt tisztelegve levetítették James Chressanthis Nincs szükség felíratra: László és Vilmos című dokumentumfilmjét. A Magyarország, hősök és mítoszok: a bevándorlók élményei és a művész szeme című magyar filmszemlén szombaton bemutatták Káel Csaba Bánk bánját is, amelynek Zsigmond Vilmos volt az operatőre.

"Maga az emigránsok témája, azt megbeszélni, hogy ki hogyan jutott előre, fontos azok számára, akik értékelik, hogy Amerika nyitva áll a külföldiek előtt" - mondta Zsigmond Vilmos.

"Az igazság az, hogy most már amerikainak vallom magamat, mert az elmúlt csaknem 57 év nagy részét már itt töltöttem el, de nagyon szívesen járok Magyarországra, a kapcsolatokat mindig fenntartottam és otthon is otthon érzem magamat" - nyilatkozott arra a kérdésre válaszolva, hogy hol van inkább "otthon".

"Ha jól akarok enni, akkor Magyarországra megyek" - mondta nevetve a kamera mestere, aki a hazai kulináris emlékeket felidézendő a fesztiválon felkereste a karcagi Csontos juhászcsalád pavilonját, ahol egy időre belefeledkezhetett a bográcsban főtt, valódi marhagulyás ízeibe.

"Az amerikaiak nagyon érdeklődnek Magyarország iránt. Ennek az okát nem tudom. A magyarokat talán jobban tisztelik, mint a környező országokban élőket. Lehet hogy azért, mert sokan hozzájárultak Amerika és a világ fejlődéséhez. Az atombomba kifejlesztésétől Hollywoodig a magyarok benne voltak sok mindenben. A magyarok egy olyan népség, amely mindent meg tud csinálni" - hangsúlyozta az operatőr.

"A némafilm hajnalán, amikor Franciaországban feltalálták a némafilmet, hat hónapra rá már Magyarországon is csináltak egy stúdióban némafilmeket" - emlékeztetett.

"A magyarokat mindig is érdekelte az, hogy lépést tartsanak Európával."

Zsigmond Vilmos elmondta, hogy néhány hete fejezett be egy munkát Budapesten. Az Arthur Allan Seidelman rendezte, Richard Alfieri író-drámaíró 28 nyelvre lefordított sikerdarabjából készült, Six Dance Lessons in Six Weeks (Hat tánclecke hat hét alatt) című amerikai film elmagányosodott, korosodó asszonyokról szól, akik tánctanulás révén próbálják meg újramezdeni életüket.

A 83 éves Zsigmond Vilmos elmondta, hogy jelenleg négy-öt filmtervvel foglalkozik, de "a pénzügyi problémák Amerikában is, nemcsak Magyarországon, mindig visszafogják a forgatási terveket".

"Majdnem minden rendezővel, akivel dolgoztam, szerettem a közös munkát. Nem egyszer elmentünk a második-harmadik filmig, aztán megint mindenki ment a maga útján" - válaszolta arra a kérdésre, hogy kivel szeretne még a jövőben együtt dolgozni.

"Várom az olyan sztorit, amelynek megvalósítása nemcsak hogy nem kerül sokba, hanem amit érdemes is megnézni. A mostani divat az, hogy különleges hatásokra alapozva csinálnak filmeket. Engem nem érdekelnek ezek a trükkös filmek, én olyan filmen szeretnék dolgozni, amely az emberekről szól" - hangsúlyozta a művész.

"Olyan filmet kell csinálni, amely az embereket érdekli. Túl sok pénzbe kerül, ha az ember saját magáról csinál filmet. Mindig arra kell gondolni, hogy a néző milyen érzéssel távozik a moziból. Ilyen értékes filmeket nagyon nehéz találni".

A kép megjelenítő erejével kapcsolatban az operatőr a némafilm korszakát hozta példának: akkor csak képek voltak, és ahhoz, hogy az emberek megértsék, hogy miről szól a történet, elég volt néhány mondat a feliratban. "A zene már akkor is nagyon sokat segített" - mondta. "Sajnos, a hang megjelenése, ellentétben azzal, hogy sokan bíztak benne, nem sokat segített. A film akkor már nem maradt meg igazi művészetnek, hanem olyan valami lett, ami keveréke a képnek és a szövegnek. A szöveg nem egészen erre való. Ha valaki elolvas egy regényt, akkor a képeket hozzáképzeli. A filmekben a képek szerepe a döntő" - fogalmazott Zsigmond Vilmos.

"Aki a szöveget szereti, az menjen színházba, vagy hallgasson rádiót. De a mai jó színelőadások már nagyon sokat kölcsönöznek a filmekből: jó díszletek kellenek, jó világítás. Jó, hogy Shakespeare-nek még nem kellett díszletben gondolkodnia. A színházban a szöveg volt a lényeg és az is maradt" - tette hozzá.

"Az lenne a jó, ha egy operatőr és egy rendező életük végéig együtt dolgozhatnának majdnem minden egyes filmen. Mert úgy összeszoknak, hogy kitalálják egymás gondolatát. Egy új munkakapcsolatban mindent előlről kell kezdeni" - vélte.

"A jó rendező nyitott szemmel és nyitott füllel jár. Csapatmunkában sokkal jobb filmet lehet csinálni, mintha a rendező a saját feje után jár" - mondta végezetül az operatőr.

A Szegeden született Zsigmond Vilmos 1962-ben kapott amerikai állampolgárságot, Los Angelesben telepedett le. Az 1977-es, Steven Spielberg rendezte Harmadik típusú találkozások című film operatőri munkájáért kapta meg az Oscar-díjat.

Rétházi György, a washingtoni magyar nagykövetség kulturális attaséja az MTI-nek elmondta, hogy a fesztivál magyar filmvetítés-sorozata sikerének is köszönhetően kiváló kapcsolat alakult ki a vetítéseket befogadó nemzeti galériával. Az intézmény a közeljövőben szívesen látná Tarr Bélát, de szóba került az Amerikába készülő Szász János meghívása, valamint a Bunyik Béla kezdeményezésére eddig 11. alkalommal megrendezett Los Angeles-i Magyar filmfesztivál alkotásainak bemutatása is.